

פורום קהלת (ע"ר)
עם ועולמו 8 ירושלים
משרד 026312720
office@kohelet.org.il
www.kohelet.org.il

ב' בכסלו תשפ"א
21 בדצמבר 2020

לכבוד,
מזכירות ועדת הכלכלה,
ויו"ר ועדת הכלכלה
ח"כ יעקב מרגי

שלום רב,

הנדון: ענף התיירות - דיון בוועדת הכלכלה ביום 22 בדצמבר 2020

מגפת הקורונה הפילה בשנה האחרונה חללים רבים ברחבי העולם, ואף הביאה עמה משבר כלכלי חריף וקשה. ביתר שאת הונחתה מעין מכת מוות על ענף התיירות העולמי, כמו גם על זה בישראל, כשבאבחה אחת נגדעו הן תיירות החוץ והן תיירות הפנים. עם זאת, גופים עסקיים רבים סיגלו בתקופה זו דפוסי פעולה חדשים ואף מצאו לעצמם הזדמנויות חדשות, שאף שאומצו על ידם בשל כורח המציאות, ייתכן שיתגלו כטובים וכמועילים גם לעתיד.

נייר עמדה שד"ר אורי כץ ואנוכי כתבנו עוסק בתמיכה הממשלתית בענף התיירות בישראל בראי משבר נגיף הקורונה. בנייר הבאנו נתונים המצביעים על כך שהענף נתמך בצורה משמעותית מזה שנים, הרבה לפני התקופה הנוכחית, הן על ידי סבסוד והן על ידי פטורים רבים ממיסוי הניתנים לו, ואף אמדנו את הסבסוד השנתי שהוקצה לו בשני העשורים האחרונים. רבים מטיעוניהם של התומכים בהמשך סבסוד ענף התיירות, נראים כשגויים, או למצער, כאלו שאינם מצביעים על כשל שוק המסוגל להצדיק את הסובסידיות והנחות המס הקיימות. גם הטיעונים המשכנעים יותר בנחיצות הענף בישראל אינם מצדיקים את מבנה הסבסוד הקיים, וישנה התעלמות גורפת מההשפעות השליליות שהוא מביא והמתועדות בספרות המחקרית, כגון הגדלת העומס על תשתיות עירוניות או משיכת מהגרי עבודה בלתי חוקיים. התמשכות מדיניות הסבסוד הנוכחית מעוותת את הקצאת המקורות ופוגעת ביכולת להתמקד ביתרונותיה היחסיים של הכלכלה הישראלית.

יתרה מכך, באוגוסט האחרון כבר אושר סיוע של 300 מיליון שקל לסיוע למלונאים בישראל שחוו ירידה בהיקף ההכנסות בהשוואה לשנים קודמות, והוא הובטח עד למאי 2021. מעבר לעובדה שהסיוע מחפה על הירידה בתיירות הפנים, סיוע מסוג זה לא ניתן לענפים רבים שנפגעו קשה גם כן בתקופה הזו, כמו ענף הקמעונאות והמסחר, ענף המסעדות וענף הדלק. הניתוח שנעשה בנייר מטיל ספק בגישה של גורמי המדיניות בישראל לפיה נדרש להעניק לענף התיירות יחס מיוחד שלא מגיע לענפים אחרים בכלכלה הישראלית.

קישור למאמר המלא ניתן למצוא בקישור : <https://bit.ly/31WyQAc>

בברכה,
שקד מענה
חוקרת ב"פורום קהלת"